

ALGEMENE PROFIELSCHETS ADVIESGROEP BESTUURLIJKE VRAAGSTUKKEN

Profielschets Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken

1 Algemeen

1.1 Leidend voor het functioneren van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken in de komende jaren zijn:

- de ontwikkelingen die zich op dit moment voltrekken binnen de woningcorporatiesector in het bijzonder het slechte imago dat de sector heeft verkregen;
- de ontwikkelingen op het gebied van de aanscherping van het externe publiekrechtelijke toezicht op de woningcorporatiesector;
- de aanbevelingen voor verbeteringen van het interne toezicht door de raad van commissarissen bij de woningcorporaties door de oud-minister van der Laan en de Vereniging van Toezichthouders van Woningcorporaties (VTW);
- de continuïteit en integriteit in het toezichthoudend orgaan van woningcorporaties te helpen borgen, mede gezien het gegeven dat commissarissen bij diverse woningcorporaties het afgelopen jaar hun functie hebben neergelegd.

Mede in antwoord op deze ontwikkelingen is de overtuiging ontstaan dat de instelling van een Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken een mogelijke uitkomst kan bieden om (individuele) commissarissen bij woningcorporaties wanneer zij een vermoeden van een (dreigende) onenigheid of een misstand, waaronder begrepen tegenstrijdige belangen en integriteitsproblemen constateren bij de woningcorporatie waar zij commissaris zijn te ondersteunen. Daarnaast kan een Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken een beter beeld krijgen van de integriteitsproblematiek die bij de raad van commissarissen van woningcorporaties en hun individuele leden leeft. De doelstelling van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken is nader uitgewerkt in het reglement van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken.

2 Verantwoordelijkheid

2.1 De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken regelt zijn eigen werkzaamheden. Dit brengt niet alleen mee dat de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken zijn taken naar behoren uitvoert en in staat is op complexe en plotselinge ontwikkelingen in te spelen, maar ook dat hij zijn eigen functioneren op orde heeft. De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken is wat dit betreft in staat om in- en extern inzicht te geven in zijn eigen functioneren. Dit houdt in ieder geval in dat de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken jaarlijks zijn eigen functioneren en het functioneren van de individuele leden, al dan niet in het kader van een herbenoeming, evalueert. De VTW wordt vooraf in de gelegenheid gesteld ter zake advies uit te brengen.

3 Vereiste competenties

Algemeen

- 3.1 Het profiel en karakter van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken en de daarmee gepaard gaande verantwoordelijkheden, brengen mee dat er hoge eisen worden gesteld aan nieuwe leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken. Van alle leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken wordt verwacht dat zij het doel en de identiteit van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken onderschrijven zoals nader uitgewerkt in het reglement Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken en dat zij affiniteit hebben met de woningcorporatiesector in het algemeen.
- 3.2 De leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken dienen (al dan niet gezamenlijk) in staat te zijn om de hiervoor genoemde algemene taken te vervullen. Daarnaast wordt van de leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken verwacht dat zij (al dan niet gezamenlijkheid) beschikken over een aantal algemene competenties, dat zij voldoen aan het specifieke profiel dat past bij de te vervullen zetels in de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken, zich blijven verdiepen in de ontwikkelingen op het gebied van integriteit en governance in het algemeen en in het bijzonder de rol van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken daarbij.
- 3.3 De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken functioneert zowel intern als extern als een collegiale adviesgroep. De leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken dienen dan ook te kunnen samenwerken, zowel met de leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken als met belanghebbenden, zoals met het bestuur van de VTW en het bestuur van het CFV, en behoren elkaar aan te (kunnen) vullen. Dit brengt mee dat de persoonsgebonden kenmerken (bijvoorbeeld sociale en culturele achtergrond), functiegebonden kenmerken en de maatschappelijke netwerken zo breed en divers mogelijk zijn als passend is binnen het doel en de identiteit van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken. De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken dient zodanig samengesteld te zijn dat verschillende deskundigheden aanwezig zijn.
- 3.4 De algemene competenties waaraan door elk lid van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken moet worden voldaan zijn de volgende:
 - het opgedaan hebben van ervaring met bestuurlijke processen, een toezichthoudende rol, management en/of leiding geven in een complexe en/of politieke omgeving;
 - het beschikken over een zodanig werk- en denkniveau en/of ervaring, dat een strategisch-inhoudelijke inbreng met betrekking tot de besluiten binnen de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken kan plaatsvinden;
 - het in staat zijn vertrouwelijk en integer te werken;
 - het hebben van affiniteit met de woningcorporatiesector in het algemeen;
 - het onafhankelijk zijn, dat wil ondermeer zeggen niet over zodanige hoofd- of nevenfuncties beschikken dat het lidmaatschap van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken hieraan in de weg staat; Een VTW-bestuurslid kan geen lid van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken zijn.
 - het maatschappelijk betrokken zijn;

- het ter beschikking hebben van voldoende tijd en ook bereid zijn voldoende tijd te besteden aan de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken;
 - de bereidheid hebben om gemeenschappelijk voor commissarissen bij woningcorporaties tot het beste maatschappelijke resultaat te komen;
 - het in staat zijn om zodanig te functioneren dat binnen de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken sprake is van een goede balans.
- 3.5 De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken als geheel streeft ernaar dat er kennis aanwezig is op de volgende terreinen: governance, technisch inhoudelijke kennis van de woningcorporatiebranche, strafrecht, vastgoedkennis en kennis van integriteit of van ethische vraagstukken.
- 3.6 Bij voorkeur worden de in het voorgaande lid genoemde terreinen meer specifiek verdeeld over verschillende achtergronden van de leden. De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken kan de aan de orde zijnde taken verdelen over haar leden afhankelijk van de binnen de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken aanwezige kennis en ervaring. Leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken kunnen binnen de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken niet meer taken hebben.

Voorzitter

- 3.7 Van de voorzitter van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken worden specifieke eigenschappen en kwaliteiten van hem/haar verwacht die door de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken nader worden vastgesteld. In het bijzonder dient hij/zij:
- het vermogen te hebben om met autoriteit en een natuurlijk gezag de voorzittersfunctie in de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken te vervullen;
 - over de persoonlijkheid en achtergrond te beschikken om een leidende rol te vervullen bij de mening- en besluitvorming van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken;
 - over inzicht en overzicht te beschikken met betrekking tot de taken en functie van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken;
 - in staat te zijn doelen en verwachtingen van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken te formuleren, te implementeren, uit te voeren en te bewaken;
 - leiding te kunnen geven aan de informatievoorziening, de besluitvorming en de vergaderingen;
 - te beschikken over communicatieve vaardigheden, waarbij hij/zij als voorzitter van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken in staat is om stimulerend, besluitvaardig en sturend op te treden;
 - in staat te zijn de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken in- en extern op juiste wijze te vertegenwoordigen, in welke kader het wenselijk is dat hij/zij over zodanige eigenschappen en uitstraling beschikt dat hij/zij zonodig extern een rol in het belang van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken kan vervullen;
 - controle te kunnen uitoefenen op de afhandeling van de besluitvorming, op de taakuitoefening door de individuele leden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken en op de uitvoering van de eigen werkzaamheden van de Adviesgroep Bestuurlijke Samenwerking;
 - gevoel te hebben voor bestuurlijke verhoudingen.

- 3.8 De voorzitter van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken heeft een achtergrond op het gebied van governance en heeft in het bijzonder tot taak:
- het hebben van inzicht en interesses voor het vertalen van de algemene beginselen van goed bestuur naar de praktijk en werkwijze van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken;
 - het toetsen van het besluit van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken aan de algemene beginselen voor goed bestuur en aandacht kunnen vragen voor de belangen van de commissarissen en de VTW;
 - het hebben van kennis van de voor de woningcorporatiesector geldende Governancecode Woningcorporaties;
 - de regeling van de besturing te bewaken; hij/zij gaat om de twee jaar na of het reglement van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken, alsmede overige interne regelgeving nog actueel zijn, waarna hij/zij zonodig verbeteringen of aanpassingen voorstelt;
 - de eigen werkzaamheden van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken te bewaken, en het overzicht hierover te houden; hij/zij gaat na of deze voorzien, gepland, uitgevoerd en geëvalueerd worden;
 - toe te zien op de verantwoording van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken en te zorgen dat deze wordt georganiseerd.

Technisch inhoudelijke kennis van de woningcorporatiebranche

- 3.9 Dit lid van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken dient een achtergrond te hebben op het gebied van technisch inhoudelijke kennis van de woningcorporatiesector en adviseert de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken op het terrein van de woningcorporatiesector in het algemeen. Dit lid van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken kan een commissaris van een woningcorporatie zijn. Indien dat het geval is dient hij/zij wel lid van de VTW te zijn. Ervaring ter zake is vereist.

Deskundigheidsgebied strafrecht (en aansprakelijkheid)

- 3.10 Dit lid van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken dient een achtergrond te hebben op het gebied van het strafrecht. Van dit lid wordt verwacht dat hij/zij kennis omtrent, inzicht in en belangstelling voor het strafrecht heeft en een oordeel kan geven over de aan de Adviesgroep Bestuurlijke Samenwerking door de commissarissen voorgelegde aangelegenheden voor wat betreft eventuele strafrechtelijke issues. Vervolgens wordt van dit lid verwacht dat hij/zij de kennis en ervaring heeft om strafrechtelijke aspecten van voorgelegde aangelegenheden te kunnen beoordelen. Daarnaast wordt van dit lid ook verwacht dat hij/zij in staat is de risico's van eventuele aansprakelijkheid van betreffende commissarissen in te kunnen schatten. Kennis van wetgevingsvraagstukken of jurisprudentie, in het bijzonder op het terrein van aansprakelijkheidsrecht, is een pré.

Deskundigheidsgebied vastgoed

- 3.11 Van het lid van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken dat als achtergrond kennis van vastgoed heeft, wordt verwacht dat hij/zij kennis, inzicht en belangstelling heeft betreffende

vastgoedvraagstukken en een oordeel kan geven over de rechtmatigheid van vastgoedtransacties in het kader van aan de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken voorgelegde aangelegenheden. Daarnaast wordt verwacht dat hij/zij de kennis en ervaring heeft om de overige vastgoedaspecten van voorgelegde aangelegenheden te kunnen beoordelen.

Deskundigheidsgebied integriteit en ethische vraagstukken

- 3.12 Dit lid van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken heeft als achtergrond kennis van integriteit of van ethische vraagstukken. Van het lid wordt verwacht dat hij/zij kennis, inzicht en belangstelling heeft voor vraagstukken van integriteit, zowel de personele als de organisatorische integriteit en transparantie zoals onder meer verankerd in de Governancecode Woningcorporaties. Voorts dient dit lid ervaring te hebben opgedaan met klokkenluiderregelingen zoals deze onderdeel kunnen uitmaken van het integriteitsbeleid van een woningcorporatie.

(Ambtelijk) secretaris

- 3.13 De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken kent een ambtelijk secretaris, die de juridische ondersteuning voor de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken verzorgt. De werkzaamheden van de ambtelijk secretaris zullen enerzijds bestaan uit het opstellen en aanpassen van deze profielschets, het opstellen en aanpassen van het reglement Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken en het eventueel opstellen en aanpassen van overige regelgeving. Anderzijds zal de ambtelijk secretaris verantwoordelijk zijn voor vragen die betrekking hebben op het werkterrein van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken en het adres zijn voor het melden door een lid van de raad van commissarissen. Dit dient op een zo laagdrempelig mogelijke manier te geschieden. Tevens zal de ambtelijk secretaris een verslag van de vergaderingen opstellen en verspreiden onder de leden alsmede verantwoordelijk zijn voor het verzorgen van het jaarverslag van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken.

4 Openbaarheid

- 4.1 Deze profielschets is openbaar en wordt verstrekt aan het bestuur van de VTW en op verzoek aan overige belanghebbenden.

Deze profielschets is op 18 januari 2011 vastgesteld door de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken.

Prof. dr. J. van Manen

Voorzitter Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken